

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að alþingisfrumvarp til reikningslaga verði ekki staðfest af konungi. — Með þóknanlegu brjefi frá 3. septbr. þ. á. hafði þjer. herra landshöfðingi, sent hingað frumvarp, sem alþingi hefir fallizt á, um samþykkt á reikningum landssjóðsins fyrir árin 1878 og 1879, og jafnframt hafði þjer getið þess, að nefnt frumvarp sje líklega ekki svo á sig komið, að það verði borið undir staðfestingu konungs, þar sem alþingi, þegar það samdi frumvarpið, hefir neitað að láta 2 gjaldliði standa í reikningnum, sem heimilaðir eru í fjárlögnum og í venju þeirri, sem hingað til hefir verið fylgt, og var annar gjaldliðurinn 500 kr. styrkur, sem ráðgjafinn 1878 veitti Feilberg inspektor af fje því, er getur um í 15. gr. fjárlaganna, til þess að ferðast um Noreg og kynna sjer landbúnaðinn þar, svo að hann gæti með kunnáttu þeirri, er hann þannig fengi, orðið ráðanautur hins konunglega landbúnaðarfjelags í íslenzkum landbúnaðarmálum. En hinn gjaldliðurinn var 100 kr. upphæð, sem greidd er Konráði prófessor Gíslasyni af fje því, sem veitt er í 16. gr. fjárlaganna, fyrir próf, er hann hjelt í íslenzku samkvæmt konungsurskurði 27. maí 1857.

Þar eð ráðgjafinn hlaut að vera yður samdóma um, að nefnt lagafrumvarp sökum þeirra ástæðna, er þjer takið fram, sje ekki svo á sig komið, að það verði gjört að lögum, voru um það samdar allraþegnsamlegastar tillögur, og hefir hans há-tign síðan þóknast 4. þ. m. allramildilegast að neita um allrahæzt samþykki sitt á frumvarpi því, er alþingi hafði fallizt á.

Þetta læt jeg ekki hjá líða hjer með þjónustusamlega að tjá yður, herra lands-höfðingi, til þóknanlegrar leiðbeiningar og birtingar í B.-deild stjórnartíðindanna.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um þrumuleiðara á Reykja-nesvitanum. — Með þóknanlegu brjefi frá 2. september þ. á., senduð þjer, herra lands-höfðingi, frumvarp til fjárukalaga fyrir árin 1880 og 1881, og tókuð þjer um leið fram, að breytingaratkvæði, sem þjer höfðuð borið upp við 2. grein frumvarpsins um að hækka fjárveitinguna til vitans á Reykjanesi um 150 kr, til að útvega fyrir það fje þrumuleiðara á vitaturninn, hefði verið fellt í neðri deild alþingis, en að þar hefði ekki komið fram neinar mótbárur móti því, að þetta kæmist á, og þess vegna ætlið þjer, að útgjöldin til þessa fyrirtækis muni fást veitt eptir á, um leið og reikningur landssjóðs-ins fyrir árin 1880 og 1881 verður samþykktur.

Af þessu tilefni læt jeg eigi hjá líða, eptir að tjeð lagafrumvarp 4. þ. m. hefir öðlast lagagildi (sjá 52. bls. A.-deildar stjórnartíð.) þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og athuga, er varið verður fje því, sem vitanum er veitt með þessum lögum, að ráðgjafanum þykir ísjárvert, eptir því sem fram hefir komið á alþingi, að verja, í von um fjárukaveitingu, fje til að útvega þrumuleiðara á vitaturninn, en að ráðgjafinn aptur á móti ekki myndi verða því að neinu leyti mótfallinn, að þrumuleiðari yrði útvegaður, svo framarlega sem hann yrði borgaður af fje því, sem sparast kynni frá vegagjörðum þeim og byggingum, sem fjárukaveitingin einkum hefir tillit til.

— Brjef ráðgjafans fyrir Ísland til landshöfðingja um að utanríkisskip verði eigi notuð til fiskiveiða í landhelgi. — Með þóknanlegu brjefi frá 17. septbr. þ. á. hafði þjer, herra landshöfðingi, sent hingað brjef amtmannsins yfir norður- og aust-urumdæminu frá 5. s. m., og lagt það til, að ráðgjafinn hlutist til um, að skip-

155 stjóri R. Ose, formaður slúppskipsins «Hillen» frá Álasundi og þegn Noregskonungs, 7. nóv. verði látinn sæta málssókn í Noregi fyrir að hafa síðastliðið sumar stundað fiskiveiðar í landhelgi við Ísland, svo og að yður verði gefið til vitundar, hvort og hvernig beri að gjöra ábyrgð gildandi á hendur bóndanum Einari B. Guðmundssyni á Hraunum í Skagafjarðarsýslu fyrir það, að hann með samningi frá 15. júní þ. á., og var samningur þessi meðal fylgiskjalanna við brjef amtmannsins, hafi ráðið nefndan skipstjóra með skipi hans og skipverjum í þjónustu sína til ofangreindra fiskiveiða.

Út af þessu skal eigi látið hjálfið hjer með þjónustusamlega að tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar og frekari birtingar, að höfða ber opinbert lögreglumál á hendur Einari B. Guðmundssyni fyrir brot gegn fyrirmælum þeim, er gilda um fiskiveiðar í landhelgi. Jafnframt skal út af fyrirspurn þeirri, sem gjörð er í brjefi amtsins um hegningarákvarðanir þær, er beri að heimfæra undir brot E. B. Guðmundssonar, tekið fram það, er hjer segir:

Þegar gengið er út frá því, að samningurinn við Ose skipstjóra sje ekki gjörður til málamynda (pro forma), er hjer, eins og þjer hafið tekið fram, að ræða um brot gegn tilsk. 13. júní 1787 I. kap. 10. gr., sbr. opið brjef 28. maí 1859. Upp á brot gegn fyrirmælum þessarar greinar mátti að undanfögnu heimfæra hegningarákvarðanirnar í 2.—8. gr. I. kap. sömu tilskipunar, þar eð tilsk. 1. apríl 1776, sem grundvöllur var á því, að verzlunin og fiskiveiðar yrðu reknar með einkaleyfi, var numin úr gildi með 2. gr. I. kap. hinnar fyrnefndu tilskipunar, að svo miklu leyti sem innihald hennar var ekki ítrekað og brýnt með henni. En með því að hegningu þeirri, sem áður var ákveðin fyrir fiskiveiðar útlendinga í landhelgi við Ísland, er breytt með tilsk. 12. febr. 1872, virðist ástæða vera til að heimfæra hana «analogice» upp á innlenda menn, er til þessara fiskiveiða nota útlend skip með útlendum skipverjum.

Skyldi það þar á móti við rjettarrannsóknirnar koma í ljós, að samningur sá, sem gjörður hefir verið, sje, eins og amtmaðurinn í brjefi sínu hyggur, að eins saminn til að hylma yfir hinar ólöglegu fiskiveiðar tjeðs norska skipstjóra, og að þær í raun og veru hafi átt að stundast og hafi verið stundaðar fyrir reikning hins síðarnefnda sjálfs, hefir Einar B. Guðmundsson gjört sig sekan í hluttekningu í hinum ólöglegu fiskiveiðum Oses skipstjóra, og álitur ráðgjafinn, að fyrir þessa yfirsjón beri að dæma hann beinlínis eptir tilsk. 12. febr. 1872.

Gagnvart tjeðum skipstjóra virðist eigi næg ástæða til að gjöra neitt, nema það kynni að verða sannað undir málinu gegn Einari B. Guðmundssyni, að samningurinn hafi að eins verið gjörður til málamynda, og skal því hjer með þjónustusamlega skorað á yður, herra landshöfðingi, að hlutast til um, að send verði á sínum tíma hingað eptirrit af prófunum í málinu.

156 — Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í Nordurmúlasýstu um toll af vínföng- 11. nóv. um handa skipverjum. — Jafnframt að senda yður, herra sýslumaður, brjef, þar sem verzlunarstjóri Þórður Guðjohnsen á Húsavík fer fram á að fá endurgoldnar 11 kr. 70 a., sem á Vopnafirði hafi verið greitt í toll af 39 pottum 8° brennivíns, er aðfluttir hafa verið með skipinu «Harriet» í maímánuði þ. á., en sem eptir hjálögðu vottorði skipstjóra J. B. Jensens, sem gefið er upp á æru og trú, hafa verið ætlaðir handa skipverjum sjálfum, vil jeg hjer með þjónustusamlega tjá yður til þóknanlegrar leiðbeiningar, að það er að vísu svo, að vínfanga þeirra, sem ætluð eru skipverjum, er vanalega getið sem slíkra í vöruskrá